

ANLAMAK VE ANLAYAN SEVGİ

İçsel referanslar ile dışsal referansların uyumsuzluğundan ötürü hayatta hakikat ve realite çoğu kez çatışma halindedir. Çünkü her insanın belli bir bilgi düzeyi var. Her insanın algılama ve değerlendirme kapasitesi farklıdır. Herkes ancak kendi kapasitesine uygun bilgilere anlam verebilmektedir. Bir üst düzey kavranmadığından algılar, hakikate göre değil, realiteye göre şekillenmektedir. Bu şekillenmede karmaşık psikolojik etkenler ve yerleşik algılar kadar, niyet ve bakış açısındaki bozuk veya sağlam güdüler de belirleyicidir. **“Eşyayı, olduğu gibi değil, olduğumuz gibi görürüz”** sözü ya da **“insanlar, görmek istediklerini görürler”** ifadesi bu şekillenmeyi çok güzel belirtmektedir. Bunun için sosyal anlamda, insanlar arasında dengesizlik yaratan, hatta uçurumlar açan başlıca iki faktör var: **Yanlış anlaşılma, ya da anlaşılma.**

Bu iki faktör kadar, insan organizmasında gerginlik ve ruhsal gerilim üreten bir başka etken de, sevgisizlik ve onun bir türevi olan nefret ve öfkenin dayattığı olumsuz koşullamalardır. Ancak yüreği sevgi ile çarpan ve anlayan sevgiyi yakalamış insan olumlu düşünmenin gücü ile -kısa sürede- kendisini bu dengesizliklerin etkisinden arındırabilir, kurtarabilir.

İnsanı var eden, ayakta tutan, mutlu ve başarılı kılan, gelişimini sağlayan gerçek güç, sevgi gücünden beslenen olumlu düşünce gücüdür. **Gücün sevgisi asla değildir.** Çünkü Süryani kültürüne göre, sevginin inayet bankasında iflas yoktur. Sevgi, insanın hem kendisine, hem başkalarına değer vermesi demektir. İnsanın hem kendisine, hem başkalarına zarar vermemesi ve incitmemesi demektir. Hayatın bütün alanlarında var olanı geliştirmek ve var olanı büyütme demektir. Gerçek sevgi yola çıkınca, muhakkak saygı ve samimiyet de ona yoldaşlık eder.

Gerçek gücün ana bileşeni olan sevgiyi Amerikalı ünlü yazar Gary Zukav şöyle açıklamaktadır:

"Sevgi bir oluşumdur. Bir duygu ya da bir karşılık değildir. Sevgiyi yaratamazsınız ama yaşayabilirsiniz ve yaşadığınızda sizi içine alır. Bir kişiyi ya da nesneyi

öbüründen fazla sevemezsiniz. Sevgi, siz dahil her şeyi değerli kılar. Tüm baskıları ortadan kaldırır. Sevginin sınırları, koşulları, yargıları ve gizli amaçları yoktur. El fenerinizi yakıp söndürebilirsiniz. Güneşi yok edemezsiniz. Sevgiyi gereksinimle karıştırmak, el fenerinizle güneşi karıştırmaya benzer. Sevdiğinizde siz ve sevgi birbirinden ayrılmaz olur. Başkalarına ve kendinize duyduğunuz sevgi birbirinden ayrılmaz olur."

Bilgi ve Bilgeliğin Sırrını açıkladığı Mirdad'ın Kitabı isimli eserinde Lübnanlı Süryani yazar Mikhail Naimy (1889-1988) de sevgiyi şöyle tarif etmektedir:

"Sevgi bir erdem değildir. Sevgi bir ihtiyaçtır; ekmek ve su gibi; ışık ve hava gibi. Kimse sevdiği için kendisiyle gurur duymasın. Ama tıpkı havayı içinize çekip dışarı soluduğunuz gibi çekin içinize sevgiyi. Kimsenin onu göklere çıkarmasına gerek yoktur sevginin. Sevgi kendi değerini bulduğu yürekleri çıkarır göklere. Sevgi için ödül beklemeyin. Sevgi yeterli bir ödüldür sevgi için, tıpkı nefretin yeterli bir ceza olduğu gibi Nefret için. Sevginin hesabını da yapmayın. Sevginin verecek hesabı yoktur, kendinden başkasına. Sevgi ödünç de almaz, borç da vermez; almaz da satmaz da; ama verdiği zaman her şeyini verir; aldığında, her şeyi alır. Zaten almanın kendisi vermektir, vermek ise almak. Bu yüzden ayındır ikisi bugün, yarın ve gelecekte. Tıpkı vahşi bir nehrin kendini denize akıtması ve denizle dolması gibi, siz de kendinizi sevgiye akıtmalı ve sevgiyle dolmalısınız. Denizden gelen armağanı almayan havuz, durgun bir havuzdur."

İçten pazarlıklı dürtülerin etkisiyle egonun/nefsin yaptığı her şeye karşılık beklenildiği, maddi-manevi beklenti içine girildiği durumlarda, kalemiz olduğunu düşündüğümüz yer, bir anda kuma dönüşebilmektedir. Bu da, geleneksel yaklaşımların aşındığı ve hatta parçalara ayrıldığı bu zamanda büyük hayal kırıklıklarına neden olmaktadır. Onun için savrulmalardan, toslamalardan ve ruhsal örselenmelerden büyüyerek, gelişerek, tekâmül ederek çıkabilmek, ancak hayattan öğrenmeye açık olmakla mümkündür.

Hayal kırıklıklarını tetikleyen ve sorunları körükleyen esas mesele çoğu kez geleneksel (veya nefsanî) yaklaşımlar değildir. Daha çok genelleyci tutumları besleyen **stereotipler** yani kalıp yargılardır. Dar düşünsel kalıplara dayanan tanımlama ve değerlendirme

sistemidir. Ruhsal değerlerin ve gerçek bilgiye dayalı değerlendirmelerin yoksunluğudur. Merhametli farkındalığın ve etkin diğergamlığın noksanlığıdır.

Kalıp yargılardan güdülenen geleneksel yaklaşımlar, etkin diğergamlıkla, ruhsal (yani ahlaki ve vicdani) değerlerle, yeni bilgilerle sentezlenmesi halinde -(aile, eğitim, toplum, siyaset, iç, idare, vs.)- bütün alanlardaki akış daha çok rahat olacaktır. Tıkanıklıklar ve zorluklar daha rahat aşılacaktır. Çünkü **stereotipler** (kalıp yargılar) yerleşik algıları olumsuz yönde beslediğinde, önyargıları ve olumsuz koşullanmaları krklediğinde, geleneksel yaklaşımların/tutumların etkisi gayri iradi artmaktadır.

Bunun içindir ki, hümanistik psikolojinin öncülerinden Abraham Maslow (1908-1870) **"anlamak sevmenin olmazsa, olmaz kuralıdır"** demektedir.

Bilim insanı Albert Einstein (1879-1955) de **"herkes beni sevdi, ama kimse beni anlamadı"** demektedir.

Doğrudur, sevmeden önce anlamak gerek. Anlamadan sevmek, kumun üstünde yapılan bina ise, anlayarak sevmek, kayanın üstünde dikilen binadır.

Nefret ile sevgi arasında gelgitler yaşayan hayatın akışı içinde anlayan sevgi, kayanın üstünde dikilen bina gibidir. Anlayan sevgi, zafere ulaşmanın ancak ruhun ilahi değerleriyle mümkün olduğunu bilir. Değerlendirmelerinde gözettiği temel kıstas, **"İnsanı kirleten şey, dışarıdan girenler değil insanın içinden çıkanlardır"** (Markos: 7-18) sözünde olduğu gibi, dış görünüş değil, içsel dünyadır.

Türkiye'de kendi alanında duayen olan psikolog yazar Doğan Cüceloğlu hocamızın yazdığı üzere; **"Kendini kabul etmiş ve anlamış olgun insanın diğerlerine kendini kabul ettirme gereksinimi yoktur; insanlar onun çevresinde kendileri olabilirler ve düşündüklerini rahatlıkla söyleyebilirler. Kendini beğenmiş, olgun olmayan insanın diğerlerine kendini beğendirme, sürekli kendi düşünce ve beklentilerini başkalarına kabul ettirme gayreti vardır."**

Anlayan sevgiye sahip kişi, içsel boşlukları doldurmuş, dışsal çıkıntıları düzleştirebilen insandır. Onun için kişiliğini/kimliğini sahip olmakla değil, var olmakla bulur. Yolun koşullarına göre seyrederek devam eder. Devamlı temkinli ve tedbirli davranır. Bilgiyi bilgeliğe dönüştürür. Vizyon sahibi olur. Vizyon varsa rehberlik de var, yol işaretleri de.

Anlayan sevgiyi yakalamak için egoya ait etkilerden ve nefsanî baskılardan kurtulmuş olmayı ve ruhsal değerlerin güdümüne girmiş olmayı gerektirir. Çünkü egonun karşıtı olan “**ruh**”, çok köşeli, maddesi sevgi olan bir kristale benzer. Bu kristalin üzeri ‘**ego, ben**’ denilen bir çamurla kaplıdır. Yaşam, bu kristali çamurlardan temizlemek, kristalin yüzeylerini ‘**yani özü**’ parlatmak anlamına gelmektedir. Bu parlama olmadıkça, özün gürleşmesi, yaşamın yüksek enerjisi olan sevginin ortaya çıkması mümkün değil. Manevî benliğini keşfedebilenler, çamurları temizleyerek bu özü parlatmayı başaranlar olgun insanlardır. Onlar, ‘**var olmakla**’ benliğini bulur. Manevî benliklerini keşfedemeyenler, egoya ait çamurları temizlemeyi başaramayanlardır. Bunlar yetişkin olsa da, ruhen büyümemiş/çocuksu insanlardır. Bu tür insanlar ‘**sahip olmakla**’ benliğini bulur. Değerlendirmelerini de daha çok dış görünüme göre yapar. Özgünlüğü, özgürlüğü, farklılıkları, benzemezlikleri sömürü ve istismar aracı olarak görür ve bunu bir beceri olarak lanse eder.

Anlayan sevgiyi yakalamış kişi, kendini tanımış ve anlamış insandır. Fark edilmezse de, o kendini fark etmiştir. Tanınmasa da, o kendini tanımıştır. Keşfedilmese de, o kendini keşfetmiştir. Kendine ulaştığı için gudubetin/kabalığın türev ve türlerinden kurtulmuştur. Çünkü o özsevgisini, özsaygısını, özdeğerini, özdisiplinini, özdenetimini, özgüvenini iç dünyasında bulmuş, içsel donanımları zengin insandır. Yalnız anlamalarda ve yanlış anlaşılmalarda, egoya ait baskılara ve nefsanî arzulara rağmen empatik tutumlarla, olaylara haklı-haksız merceğinden değil, hakkaniyet ölçüğünden bakarak, devamlı doğru/adil olanı yapmaya gayret gösterir.

Bu bağlamda Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Rus yazar Aleksander Soljenitsen (1918-2008) şöyle yazmaktadır: "**Eğer arzularımızla taleplerimizi kesin biçimde sınırlamayı, çıkarlarımızı ahlaki ölçütlere tabi kılmayı öğrenmezsek, insan**

doğasının en kötü yanları dışlerini gösterirken bizler -yani insanlık- paramparça olup gideceğiz."

Ben de, konunun hassasiyetini ve hayatiyetini saygıdeğer Kemal Sayar hocamızdan ödünç alacağım bir alıntıyla vurgulamak istiyorum: **"Sadece ruhumuzda taşıdığımız mücevherler bizi başka insanlardan farklılaştırdığını, ele geçirerek değil, ancak ele geçirmeyi ret ederek gerçek manevi doyuma ulaşabiliriz."**

Buradan çıkan sonuca göre, günümüzün koşullarında en iyi hile, hilesizliktir. En iyi politika, samimiyet ve dürüstlüktür. Çünkü samimiyet ruhun özgürlüğü; dürüstlükse, özgünlüğün doğal halidir. Bu farkındalık, yaşamın bütün alanlarında hayati öneme haiz bir ışıktır. Bu ışık özgünlük ile özgürlük arasındaki dengeyi sağlamlaştırmaktadır.

Anlayan sevgiyi yakalamış insanlar emin olmalı ki, ilahi inayetin bankasına iflaslar hiç uğrayamaz. O bankaya yapılan yatırımların getirisi büyüktür. Dünyevi yaşamda da - ihtiyaç halinde- imdada yetişen ebedi kazançlara ve faydalara sahiptir.

Bir deyişte geçtiği üzere, **"İnsan, insanlardan oluşur. Bazıları kalbimiz ve şevkimiz olur. Bazıları da ANLAYAN SEVGİMİZ. Bazıları da, eğitimimiz ve öğretmenimiz olur. Bazıları da cefamız ve derdimiz..."**

Yusuf Beğtaş